

GƏL GEDƏK YURDA SARI

II hissə

Şamilin səsi ilə meydan suladıqı günlər olub. Muğamın zillində... səsin zirvələrində gəzmişləri ilə eşidənlərini heyran qoyurdu, dinləyənlərin ahi, imanı bir-birinə qarışırdı. Səsi ilə sözünün birliyi havacatının dalğaları ilə insanların ruhuna yeriyirdi.

Şamil toyların sevilən xanəndəsi idi. Özündən neçə addım irəlində Hüseyin Əhmədov vardı. Özünü demiş, bir eldən, elatdan olduğuna görə "əmioğlu" deyirdilər bir-birlərinə.

Hüseyin həmişə Şamilin dilinin əzbəri olub. Bu günlərdə son vaxtlar Şamilin çox böyük hiss və duyğu ilə qələmə aldığı hekayətlərindən birini oxudum - "Yovşan" hekayətini...

Yazı sinirlərimə toxundu, ruhumun bütün ağrıları orkestr ahəngi ilə dilə gətirmişdi. Öz-özümə danışdım.

Özüm danışmışdım, ruhum danışdı.

Necə ola bilər, insan - sənətkar səsin effektini, səsin duyğusal çalarını yazıya beləcə gətirsin?!

Şamil yovşan üstə muğam oxuyurdu. Gəyən bütün özəməti ilə yovşanın dəniz dalğalarına dönüb canlanmışdı. Dəniz yovşan donunda təlatümə gəlmişdi. Gözümün qabağında Hüseyin Əhmədov bütün varlığı ilə mənimlə üz-üzə, göz-gözə dayanmışdı. Şamil bir yovşan hekayəti ilə özündən öndəki - ustadlığına qibtə ilə yanaşdığı doğmasının səsinə öz səsinə qabağa çəkmişdi.

Gözlərimin önündə Gəyən dalğa-dalğa bayatıya dönürdü.

Üfüq boyu... səhər bax,
Qürurunda qəhər bax,
Köhlən at... boz yovşanlıq,
Gözlərinə su ver... bax.

Üfüqə köz oxşayar,
Yazına söz oxşayar,
Gəyən yovşan dənizi,
Dalğası göz oxşayar.

Ruhumun qanadı var,
Bu yurdun qan adı var,
Olub savaş meydanı,
Gəyən qan dadı var.

Gəyən, səndən kim keçdi?
Kim yeridi, kim keçdi?
Sənəmi hədəf etdi,
Ürəyimdən sim keçdi.

Gəyən, çölün bəyazdı,
Boz yovşandı, bəyazdı,
Üstündən quraq keçdi,
Gül bitmədi, nə yazdı?

Gəyən obrazı, yovşan qoxusu ruhumu elə çulğamışdı ki, bütün varlığım ayağa çəkilmişdi. Açılmağa hazır, atılmağa yönəlmiş, hədəfi görünən tətbiyə dönmüşdüm. Söz içimdə maqma kimi qaynayırdı. Haradan, necə yol tapıb üzə çıxacaq, bir-cə bunu bilmirdim.

Amma bircə onu bilirdim ki, buracan, bu anacan gözübağlı gəlməmişdim. Mənim Şamil aləminin bayatı dastanına gələnlər yolum elə Şamilin hekayətlərindən başlamışdı. Şerti olaraq adlar deyirəm; "Gəyən kəhəri", "Səsimin yelqovanı", "Çayyacaq nağılı"... və nəhayət, "Yovşan" hekayəti. Şamil necə usta-

lıqla xanəndə Hüseyin Əhmədovun olub. Muğamın zillində... səsin zirvələrində gəzmişləri ilə eşidənlərini heyran qoyurdu, dinləyənlərin ahi, imanı bir-birinə qarışırdı. Səsi ilə sözünün birliyi havacatının dalğaları ilə insanların ruhuna yeriyirdi.

Şamil, sözüm uçdu, gəl, Demə dünya puçdu, gəl, Yol üstə köhlən gördüm, Dəli könlüm uçdu, gəl.

70-ci illərin ortalarında mən Cəbrayıl idim. Özü də tez tanınan müəllim kimi. Cəbrayılın... elatin toy, məclis şənliklərində yerimi tez tapdım. Az-çox sənətə, sözə dəyər verən adamların diqqətini çıxışlarım cəlb etmişdi.

Yaqut Abdullayeva ilə Hüseyin Əhmədovun Cəbrayıl Mədəniyyət Evinin səhnəsindəki duetləri gözümün önündədir. Fatma xanım çox şövqlü oxuyardı.

Hüseyin Əhmədov, Şamil Əhmədov toyların parlayan ulduzuydu. İki Tahir vardı Cəbrayılın özündən. Bizim Xələfli-dən Elman vardı.

Şıxlardan, digər kəndlərdən gənclər təzə-təzə görünürdü. Mehriban adlı bir qız çox sevdalı oxuyurdu.

Şamilə söhbətimdə - əlbəttə, könlü söhbətimdə adlar çəkilir, xatirələr çözüldü; "Məni Cəbrayıl təkcə soy bağlamır, həm də qırılmaz mənəvi tellər bağlayır. Özümün qismən də olsa yaşca böyüklər var. Görüşəndə deyirlər ki, toyumu sən eləmişən... Özümün yaşca xeyli kiçiklər var, deyirlər ki, toyumu Şamil edib. Bir az da kiçiklər var, onlar da deyir ki, mənim də, atamın da, babamın da toyunu Şamil edib". Bu bir yaddaş hekayətidir. Elə Şamilin özünü gözləyir ki, bu hekayəti yazsın.

Şamil beləcə insanların varlığını hopub ruhu ilə yaşamağa davam edir. Şamil yenə kiminsə yaddaşında yaşayarsa, elə o yaddaş aləmində də öz səsi ilə meydan sulayır.

Şamilin lent yaddaşında qalan muğam ifaları gələcək səs tədqiqatçıların əvəzsiz xəzinəsi kimi aranacaq.

Şamil üçün Cəbrayılın elə bir kəndi, elə bir elati, elə bir tayfası yoxdur ki, orada izi qalmasın.

Elə Şamil özü çəkdi məni təzədən Cəbrayıla... kənd-kənd, oba-oba, oymaq-oymaq. Şamil dildə-ağızda yaşamaqdan çox ruhda yaşayır.

* * *

Qızıl lələkdir, Şamil,
Arzu, diləkdir Şamil.
Dost-tanış arasında
Yanan ürəkdir Şamil.

Həsəti çağlayarmış,
Dərd-düyün bağlayarmış.
Kor üstündə bir bülbül
Dərdini ağlayarmış.

Qəlbi titrək tar imiş,
Yolu boran, qar imiş.
Toyların yaraşığı
Bir Şamil də var imiş.

Yolsuzlar ağlar baxar,
Vaxt ötər, çağlar baxar.
Köç edər, durna gedər,
Dalınca dağlar baxar.

Kürən at... qaşqası var,
Sökili, qaşqası var,
Qarabağın adına,
Kim deyər başqası var?!

Şamil, sözüm uçdu, gəl,
Demə dünya puçdu, gəl,
Yol üstə köhlən gördüm,
Dəli könlüm uçdu, gəl.

70-ci illərin ortalarında mən Cəbrayıl idim. Özü də tez tanınan müəllim kimi. Cəbrayılın... elatin toy, məclis şənliklərində yerimi tez tapdım. Az-çox sənətə, sözə dəyər verən adamların diqqətini çıxışlarım cəlb etmişdi.

Yaqut Abdullayeva ilə Hüseyin Əhmədovun Cəbrayıl Mədəniyyət Evinin səhnəsindəki duetləri gözümün önündədir. Fatma xanım çox şövqlü oxuyardı.

Hüseyin Əhmədov, Şamil Əhmədov toyların parlayan ulduzuydu. İki Tahir vardı Cəbrayılın özündən. Bizim Xələfli-dən Elman vardı.

Şıxlardan, digər kəndlərdən gənclər təzə-təzə görünürdü. Mehriban adlı bir qız çox sevdalı oxuyurdu.

Şamilə söhbətimdə - əlbəttə, könlü söhbətimdə adlar çəkilir, xatirələr çözüldü; "Məni Cəbrayıl təkcə soy bağlamır, həm də qırılmaz mənəvi tellər bağlayır. Özümün qismən də olsa yaşca böyüklər var. Görüşəndə deyirlər ki, toyumu sən eləmişən... Özümün yaşca xeyli kiçiklər var, deyirlər ki, toyumu Şamil edib. Bir az da kiçiklər var, onlar da deyir ki, mənim də, atamın da, babamın da toyunu Şamil edib". Bu bir yaddaş hekayətidir. Elə Şamilin özünü gözləyir ki, bu hekayəti yazsın.

Şamil beləcə insanların varlığını hopub ruhu ilə yaşamağa davam edir. Şamil yenə kiminsə yaddaşında yaşayarsa, elə o yaddaş aləmində də öz səsi ilə meydan sulayır.

Şamilin lent yaddaşında qalan muğam ifaları gələcək səs tədqiqatçıların əvəzsiz xəzinəsi kimi aranacaq.

Şamil üçün Cəbrayılın elə bir kəndi, elə bir elati, elə bir tayfası yoxdur ki, orada izi qalmasın.

Elə Şamil özü çəkdi məni təzədən Cəbrayıla... kənd-kənd, oba-oba, oymaq-oymaq. Şamil dildə-ağızda yaşamaqdan çox ruhda yaşayır.

bayatı-poema

Roman, əsər ad olar,
Elşad sözə dad olar.
Şamil olan məclisdə
Dost gülər, el şad olar.

Gəl-gəl, a sarı bülbül,
Dərdin hasarı bülbül.
Daha yaram sağaldı,
Ağlama, sarı bülbül.

Muğamın divanı var,
Darı var, divanı var;
Xavəranda Şamilin
Adı var, ünvanı var.

Sel gəlsin Araz desin,
Söz gəlsin, taraz desin.
Qəm pərdəsi nə sızlar
Bayatı-şiraz desin.

Ötmədi qürbət ağrım,
Dərd ağrım türbət ağrım
Hərənin bir ağrısı,
Mənim də həsrət ağrım.

Gün gəlsin, il yerisin,
Dövranı bil yerisin,
Yazı karvan yoludur
Açılıns dil, yerisin.

Qızmeydanda bağ olar,
Bağ arxası dağ olar,
Bağ içində gözərsən
Könlün gülər çağ olar.

Yurdsuzluq miskinlikdir,
Bəxt yolu çiskinlikdir,
Qarabağsız, ay Şamil,
Qızmeydan təskinlikdir.

Könlüm həsrət sözlədi,
Ümid gəzdi, izlədi.
Qızmeydan dumanında
Dağlar üzün gizlədi.

Həsət gözün yatmaz heç,
Dərdi səndən atmaz heç,
Şamil, evin gözəldi
Qəlb evinə çatmaz heç.

Dostların imdadı var,
Loğmanı, İmdadı var,
Şamil, sənə Allahın
Həmişə imdadı var.

Çıxaq yola, yaxşı bax,
Uğur ola, yaxşı bax,
Duman çöküb yol üstə,
Deyir, yola yaxşı bax.

Qocalaq, pirdə gələk,
Mənada, sirdə gələk,
Ağlayan bulud bilsin,
Gedirik, bir də gələk.

Qızmeydan yazı bənzər,
Oğlana, qıza bənzər,
Baxırsan könlün doyur
Çörəyə duza bənzər.

Qızmeydan sazı da var,
Gözəldir, nazı da var,
Bircə günün içində
Payızı, yazı da var.

Dağlar qapı- kim açar?
Sevgidir burada açar.
Qızmeydan könlü evi,
Gələne qucaq açar.

Şamil, könlün şad olsun,
Ağzın dolu dad olsun,

Ürəklərdə yurd yerin,
Var olsun, abad olsun.

Ayrılıq dəm tutmasın,
Qəlbini qəm tutmasın,
Suyun Allah payıdır,
Quyundan kəm tutmasın.

Bayatı şişib gələr,
Fikrimi deşib gələr,
Halal mal sahibinə
Dağdan mələşib gələr.

Üstümüze gün doğsun,
Doğsun, zülməti qovsun,
Göyləri bulud alıb,
Yazıq gün haradan doğsun?

Dağları gül bürüyər,
Zarıyan dərd kiriyər,
Yolumuza yağın qar,
Axır bir gün əriyər.

Əsir edib gündüzü,
Çəkib örtər hər izi,
Dərələrə gecədən
Çökən bulud dənizi.

Sevgisi diləklərdə,
Salamı küləklərdə,
Qızmeydan bir qaladır,
Açarı ürəklərdə.

Qızmeydan qız isməti,
Qüruru ər qeyrəti,
Bulud-bulud danışar,
Tarixdən el hikməti.

Xəyal yorğun lal baxdı,
Harada qalaq dar vaxtı,
Bələnd üstədən boz qurdun,
Gözlərindən od çaxdı.

Yol üstündə durma gəl,
Heç boynunu burma gəl,
Mən səni gözləyirəm,
Ümidini qırma gəl.

Vaxt gedər, heçə qalmaz,
Qurd gözü seçər, qalmaz,
Yurda əkil, yerə bit,
Yurd yeri köçə qalmaz.

Boz qurdum, dartın yetər,
Qəzəbin, sırtın yetər,
Ağrıdan Altayacan,
Səsin, ulartın yetər.

Bu hovu oyaq, getsin,
Dərd üzü soyaq, getsin,
Qəm bizi yeyər, doymaz,
Biz qəmdən doyaq, getsin.

Şamil qağa, yaz keçdi,
Ömrümüz ayaz keçdi,
Payız kəşib qarını
Daha bizdən naz keçdi.

Qəm qəfədi səsin,
Dərd həvədi səsin,
Soyulan Nəsimdən,
Qalan nəfədi səsin.

Vaxtı çəksən, dəm bilər,
Töküləni kəm bilər,
Ürəyindən keçəni
Dost bilər, həmdəm bilər.

(Davamı 9-cu səhifədə)

(Əvvəli 8-ci səhifədə)

Toy gələr qırım keçər,
Sinədən şırım keçər,
Həyat dağdı, dərədi,
Ömür aşırım keçər.

Ömrümüz qor evidir,
Dünyanın tor evidir,
Bəlkə bir nəfəs alar,
Bəxtimiz gor evidir.

Dünyanın daş gülü var,
Sözün yaddaş gülü var,
Ay şamil, qəm eləmə,
Yaşın da yaş gülü var.

Şöhrət, şərəf qəlbi yol,
Yaxşılardan qəlbi yol;
Ha dikləndik, bitmədi,
Ömrümüzdən qəlbi yol.

Gəlmədi səhər bizə,
Çəkmədi təhər bizə,
Gözdağı olub qaldı,
Axır ki, şəhər bizə.

Yensək də qəlbimizdən,
Küsmədik təbimizdən,
Çörək tutmuş dostlar da,
Yol saldı qəlbimizdən.

Bağlanar qəm yolumuz,
Açılar dəm yolumuz,
Yenə təskinlik olar,
Bizə həmdəm yolumuz.

Hava kədər qoxuyar,
Demə hədə qoxuyar,
Vahimənin içində,
Təzə xəbər qoxuyar.

Dərd gəzir, ev yıxacaq,
Bar-barxana yığacaq,
Korona tufanından,
Kim salamat çıxacaq?

Bu yoldan qoca keçdi,
Gündüz yox, gecə keçdi,
Sevgi, səyahət bilər
Həyatın necə keçdi?

Dövrənin dəm çalması,
Olmaya kəm çalması;
Gözlərinə su verər,
Başının qəm çalması.

Manqalı közlü Şamil,
Ürəyi sözlü Şamil,
Ayrılıq zillətinə,
Gör necə dözdü Şamil?

Qarabağ... üzüm gülər,
Söhbətim, sözüm gülər,
Bağban bağa qayıdar,
Bağ gülər, üzüm gülər.

Əsək dağdan külək biz,
Salaq göydən lələk biz.
Gedək bulaq öpməyə,
Bir sevinək, gülək biz.

Şamanı tas güldürər,
Mollanı yas güldürər,
Könlümüzü, ay Şamil,
Muğamdan as, güldürər.

Şamil, sözüm sadağa,
Dilim dözməz qadağa,
Sinəmdə sırsıradır,
Kimsə çıxmaz bu dağa.

Söz güllənə, gül yata,
Ayrılıq dərdə bata;
Üşüsək qızınarıq,
Ocaq Cəbrayıl ata.

Yansaq, közümüz görər,
yazsaq sözümüz görər,
Cırdama, ay sağsağan,
Yolu gözümüz görər.

Yada sal Qarabağı,
Cəfərabad sığnağı,
Maralyan, Karxulu da
Yol üstə sinə dağı.

Gəl keçək Lələ düzü,
Həsərətə bələd üzü.
Adı dillərdə gəzən
Dillənər Lələ düzü.

Yurd yerində daş qalıb,
Bir quru yaddaş qalıb.
Lələ hara köçüb ki?
Yurdu belə boş qalıb.

Lələ düzü qan gördü,
Neçə qurban, can gördü.

Yanğına su çiləyər,
Şəkər-xatın bulağı.

Gəzək ötən çağları,
Dəvə beli dağları,
Gözlərini oxşayar,
Yaşıl Nüsüs bağları.

Sən canını oda sal,
Yurd yerini ada sal,
Bu da Şıxlar türbəsi,
Bax keçmiş yada sal.

Sınaq sırtın sərt bilər,
Savaş nədir, mərd bilər,
Saçın niyə ağarıb,
Baş içində dərd bilər.

Qatar gəldi fit verdi,
Dayandı, nəfəs dərdi,
Mahmudlu bir qapıdır,
Gələndə gözün gül dərdi.

Sözümdə bəndlər yanar,
Həsərlər, bəndlər yanar,
Gözlərimin içində,
Şəhərlər, kəndlər yanar.

Mazan nənə pir idi,
Min ocaqdan biri idi.
Araz üstə Xələfli,
Başda tacı - Diriydi.

Bəydili bir top cığa,
Soltanlıdan Topcağa,
Məskən olub qədimdən,
Oğuz, səlcuq, qırçağa.

Arazboyu Qovğalı,
Dərd paltarlı, sovxalı,
Maşanlı, Hasanlı var,
Bir də Alı Keyxalı.

Həsərləri əzmisən,
Tikanları üzümün,
Şamil qağa, toybatoy,
Sən elləri gəzmisən.

Şükürbəyli adı var,
Adı var fəryadı var,
Xaraba Sarıcallı,
Əmirvəlli odu var.

Dəjəl, Çapant, Fuğanlı,
Şəybəy, Safarşa, Qanlı,
Kim görsə qan ağlayar,
Qan içində hər canlı.

Quraq gəlsə, yel qovar,
İstisi yovşan ovar.
Dili, süfrəsi şirin -
Niyazqulular da var.

Sutökülən Gəyəndi,
Sirik sevdi, bəyəndi;
İnancına güvənən
Hər kəs kökü öyəndi.

Burdan üzü dağlara,
İsaxlıya, Şıxlara;
Baş Hüsəsdən keçən yol
Ziyarət, Kirsə vara.

Misirxanlı bir dərə
Əsgərhanlı bir törə.
Çaxmaqda Niftalılar
Bağ-bağatdı hər yörə.

Hər sözün sayası var,
Bilənə ayası var.
Yarəhmədi, Şıxlının
Kəklilik qayası var.

Quşçular, Qızıl qaya,
Həməzə bulağı rəya.
Özünü tanıyarsan
Baxsan bulaq Aynaya.

Hortun yalı qəm qovar,
Baxsan könül ovunur.
Tatar Aşıq Məlikli,
Qarabəyli, Məzrə var.

Burda Ağır xan dağı,
Xələfli baxan dağı.
Xələf dağa qardaşdı,
Sinəmi yaxan dağı.

GƏL GEDƏK YURDA SARI

Burdan haqqın yolunu
Can, Azərbaycan gördü.

Dözümlər dağ-dağ oldu,
Qorxular çildağ oldu.
Qapı Cocuq Mərcanlı
Saray Qarabağ oldu.

Çaxırlının tabı var,
Tabı var, tabanı var.
Mehdilikdə Ceyhunun
"Söz və Qan" kitabı var.

Bu yolu gedər gəlsin,
Dözümə od ər gəlsin.
Sənətdə İsa yollu
Bayatlı Odər gəlsin.

Mərcanlı eli gəlsin,
Fəxrəddin Vəli gəlsin.
Seyfəddin Mənsimoğlu
Qoy desin, - Əli gəlsin.

Ovçu pirim ov piri,
Qadanı sovan piri,
bircə bələn aşırıq,
bu da Dağdağan piri.

Çox xəyallar bitəndi,
Gəldi-gedər, itəndi,
Çağırır Gordubaba,
Zirvəsi əl yetəndir.

Yaddaş yolu çinlədər,
Çin-çin eylər, çinlədər,
Xoflu gəlsə yol tapmaz,
Cin dərəsi cinlədər.

Enək Dahar ağzına,
Kurqanlar obasına,
Qalacığa göz yetir,
Gör tanısa, bax sına.

Xanım-xatın bulağı,
Daşı sütun bulağı,

Xəstəsən həkim gələr,
Çağırırsan hər kim gələr,
Cəfanı səfa bildin,
Sənə tay gör kim gələr?

Burada tarix hər daşdır,
Sirri bilən sirdaşdır,
Cəbrayıl muzeyi də
Unudulmaz yaddaşdır.

Şamil, ruhun bir neydir,
Qürurun dağdır - Teydir;
Xəzinə var sinəndə,
Yaddaşın bir muzeydir.

Şamil, keçdin zamandan,
Bu qaralı dövrədən.
Nə gördün, nə götürdün,
Sən bu yaxşı, yamandan?

Bulud təskin üzünə,
Gülə miskin üzünə,
Bu da Qurban tərəsi,
Düşdük çiskin üzünə.

Qılınclı, Əfəndilər,
Kövrəkdi, küsəndilər.
Yaddaşın xəzinəsi
Adlar qızıl dəndilər.

Gedərik El cadası,
Bu da Bəylik obası,
Könlümüzə həyandır
Şirin səsin sədəsi.

Gedək, Şamil, Xol boyu,
Oxu, qardaş, yol boyu,
Dönəlgə bizə tərəf,
Qucaq açıb qol boyu.

Tumas Ata bir qardaş,
Çomaq Ata sirr qardaş,
Cəbrayıl Ata böyük,
Bir müqəddəs pir qardaş.

Nüzgar, Quycaq arası,
Şəhid şəhid qarası,
Qasım bəy Zakir gəlsə,
Sızıldayar yarası.

Papı, Çərəkən üzgün,
Horovlu yazıq miskin,
Dünyacan adlı-sanlı,
Daşkəsən baxır küsgün.

Güney yolu daşlıdır,
Balyand gözü yaşlıdır,
Süleymanlı, Qışlağın,
Dərdi neçə başlıdı.

Quşçular var bərədə,
Kökü qədim törədə,
Doşulu, Qaracallı,
Can verir bir dərədə.

Baş aparar qurbanı,
Bar gətirər fərmanı.
Daş Veysəlli kəhrizi,
Min bir dərdin dərmanı.

Sədi, Ağtəpə üstü,
Odlanıb tüstü-tüstü.
Minbaşılı göyündən
Çəkilər qara tüstü.

Tulus, Mirək, Hacılı,
Günlər gördük acılı...
Ay Şamil, gedə billik
Daha yollar açılı.

Könül Məzrədən gələ,
Kavdar, Yellicə belə.
Köyərçin Veysəllidən
Dönək Qumlağa hələ.

Dərzili tikdi, qurdu,
Fələk dağıtdı, vurdu.
Gəlsin Məstəlibəyli,
Görsün dağılmış yurdu.

Burda dağ-daş sərədi,
Hər yan dağdı, dərədi.
Qurdar - Gədəkli kəndi,
İsaxlı mənzerədi.

Şirvan qəbri kurqandır,
Yol üstündə qorqandır.
Dağılmış Xələflini
Görən bağrım şan-şandır.

Söz-söz ola yayıla,
El içində sayıla.
Qərər-Dursunlu yolu
Qayıdaq Cəbrayıla.

Gecənin gündüzü var,
Yaramın dərd duzu var.
Ay Şamil, neyləyim ki,
Hər sözün qəm üzü var.

Sinəndə işıq yanar,
Odlanar, işıq yanar.
Neyləyək bəs, ay Şamil?
Görmüşük aşiq yanar.

Ay Şamil, sanmaq qaldı,
Qanana qanmaq qaldı;
Yağıdan bayqu yurdu,
Bizə də yanmaq qaldı.

Sözə vədə yetdi gəl,
Məni Məcnun etdi, gəl.
Bayatı sinəm üstə,
Yovşan oldu - bitdi, gəl.

Yurdu sir-sir gətirdi,
Şamil pir-pir gətirdi.
Xələfli göy üzündən,
Sözü bir-bir gətirdi.

02.11.2021

Əli Rza Xələfli